

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Administrative History of the Marathas (HISMJC-103)

Date: 19/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1) Enumerate the importance of Archaeological and Literary sources for Maratha history.
2) Evaluate the regime of Chhatrapati Shivaji as a popular ruler of the Marathas.
3) Critically examine the nature of Watandari system under the Marathas.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1) Discuss the importance of forts in shaping up to the Maratha history.
2) Explain the Ashta Pradhan Mandal.
3) Examine the Position of Women in the Maratha society.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
a) Elaborate the Concept of Maharashtra Dharma.
b) Elaborate the nature of social life in the Maratha Period with special reference to the Balutedari system.
c) Examine the Judicial system of the Marathas.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१) मराठ्यांच्या इतिहासलेखनासाठी पुरातत्त्वशास्त्रीय आणि वाङ्मयीन साधनांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२) जनसामान्यांचा लोकप्रिय नेता म्हणून छत्रपती शिवाजीच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
३) मराठेकालीन वतनदारी व्यवस्थेचे टीकात्मक परीक्षण करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१) मराठ्यांच्या इतिहासाला साकार करण्यात किल्यांचे महत्त्व कोणते- चर्चा करा.
२) अष्टप्रधान मंडळ बद्दल माहिती लिहा.
३) मराठेकालीन समाजातील स्त्रियांचे स्थान विशद करा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
अ) महाराष्ट्र धर्म ही संकल्पना सविस्तर विशद करा.
ब) बलुतेदारीच्या विशेष संदर्भसह मराठा कालीन सामाजिक जीवन स्पष्ट करा.
क) मराठ्यांचा न्यायव्यवस्थेचे परीक्षण करा.